

Stjärn- stoft

ROMAN

Anna-Carin
Svanå

ROMANUS
& SELLING

ANNA-CARIN SVANÅ

Stjärnstoft

**ROMANUS
& SELLING**

TIDIGARE UTGIVNING AV ANNA-CARIN SVANÅ

Det blå palatset (2023)

www.romanusochselling.se

ISBN 978-91-89771-75-8
Copyright © Anna-Carin Svanå, 2024
Omslag: Michael Ceken
Tryck: ScandBook, EU

TRIUMF ATT FINNAS TILL ...

Vad fruktar jag? Jag är en del utav oändligheten.
Jag är en del av alltets stora kraft,
en ensam värld inom miljoner världar,
en första gradens stjärna lik som slocknar sist.
Triumf att leva, triumf att andas, triumf att finnas till!
Triumf att känna tiden iskall rinna genom sina ådror
och höra nattens tysta flod
och stå på berget under solen.
Jag går på sol, jag står på sol,
jag vet av ingenting annat än sol.

Edit Södergran, Septemberlyran 1918

TRIMESTER I

Vecka 1-14

Kapitel 1

Det är något fel på min hjärna. Tankarna glider undan utan att jag får fatt i dem. Mitt huvud är som en snöglob där mina hjärnceller virvlar runt som konstgjorda snöflingor över en klumpigt målad, men gullig, figurin. En tomte med julgran, kanske. Eller en skridskoprinsessa. Eller en hålögd mamma som kommit till jobbet med andan i halsen bara för att upptäcka att hon håller i en lila ryggsäck med enhörningsmotiv, inte sin egen skolväska med den livsviktiga datorn för den ligger kvar på golvet i kapprummet på fritids.

Skridskoprinsessa var min första yrkesdröm som barn, men när jag förde detta på tal fick pappas panna ett djupt veck. Vi hade inte råd med konståkningslektioner när mamma blivit sjuk. Så jag ändrade mig och tänkte bli astronaut i stället för det kostade inga pengar. Det enda som behövdes var att bli bäst i alla ämnen i skolan. Jag älskade verkligen att plugga, särskilt matte och astrofysik, och plötsligt, utan att jag riktigt förstod hur det hade gått till, var jag gymnasielärare i stället för rymdfarare.

En röst tränger sig genom snöflingornas dis i huvudet.

”Ska det verkligen vara hundra liter vatten?”

Jag blinkar till. Ali står framför mig och pekar på mina pyrdligt skrivna instruktioner på whiteboardtavlan.

”Det ska vara *milli*, fattar du väl”, säger hans labbpartner med ett tonfall som för tankarna till Hermione i *Harry Potter*.

”Jag tänkte väl att du skulle vara uppmärksam, Ali”, får jag fram. ”Bra där!”

Snabbt rättar jag till den felaktiga enheten på tavlan och vänder mig mot eleverna som sitter i små klungor framför sina labbstationer.

”Ja, som sagt, hundra milliliter vatten.”

Alla verkar ha kommit i gång nu, till och med Melwin har slutat krypa runt under de höga bänkarna i jakt på Paolas mascara som rullade i väg när han skulle inta sin plats och i stället råkade välta hennes väska. Han räcker henne den lilla knallgula cylindern med ett leende som om han gav henne en ros på alla hjärtans dag. Paola avfyrrar en avslutande svordom till tack, men ser nöjd ut när hon vänder sig mot sin station och fixar färdigt makeuven samtidigt som Ali justerar mängden vatten i kolven framför dem.

”Glöm inte att använda formelbladet”, säger jag uppmuntrende och sätter mig vid lärarbordet längst fram i klassrummet innan benen viker sig under mig.

Jag förstår inte varför jag är så fruktansvärt trött. I natt blev jag faktiskt inte väckt en enda gång, vad jag kan minnas. Mira drömde inga mardrömmar och Martin kan inte ha snarkat på något störande sätt.

Stolens höga ryggstöd går inte att justera, man får antingen sitta kapprakt utan stöd eller rejält bakåtlutad. Min rygg trivs inte med drottningpositionen särskilt länge och jag lutar mig bakåt med ett nytt litet stön, den här gången av lättnad.

Mumlet från eleverna är riktigt mysigt faktiskt. Utanför fönstren är världen duggregnsgrå. Senast i går trodde jag att sommarens värme skulle dröja sig kvar ett tag till, men nu är

det som om naturen vill poängtera att höstterminen hållit på i en månad redan. Det är bara att dra på sig regnbyxor, fokusera på det som måste göras och gilla läget. Fläkten surrar svagt och enstaka klirr hörs från metallställningarna och redskapen. Jag skulle kunna blunda bara en sekund eller två. Det är underbart att sväva runt bland kokosflingorna i snögloben, att jag inte har upptäckt det förut!

Någon skrattar.

”Kolla, hon sover!” hörs Paolas röst.

Jag sätter mig upp och blinkar. Alla eleverna stirrar på mig med förtjusta blickar, alla utom Melwin som är på väg att ta fram sin mobil ur plastkorgen där telefonerna ligger under lektionstid. Jag blänger på honom och han lägger hastigt tillbaka den.

”Jaha”, harklar jag mig. ”Är ni verkligen klara allihop?”

Jag samlar ihop det som återstår av min lärarvärdighet, reser mig, ignorerar fnissningarna och går runt för att inspektera labbresultaten. Så fort det är möjligt avslutar jag lektionen och plockar undan materialet.

Kaffe, jag behöver verkligen kaffe.

Olivia har satt på en stor kanna inför arbetslagsmötet som börjar om bara någon minut. Vi är nio kolleger i teamet som har sina arbetsplatser i två små rum med ett gemensamt pentry utanför. Det minimala samtalsrummet intill kan naturligtvis inte rymma oss alla när vi ska ha möte så vi brukar samlas runt det avlånga bordet i mitten av det ena arbetsrummet. Nästan alla är redan på plats när Gregor slår upp dörren och stegar in med sin vanliga hälsningsfras.

”Ännu en dag i helvetet!”

Han smacker nöjt med tungan mot gommen. Sabina och jag sneglar på varandra och härmar ljudlöst hans replik. Gregor

tar för sig av havrekakorna som Amina, vår arbetslagsledare, haft med sig och verkar inte lägga märke till smulorna som hamnar i det grå skägget.

”Men nu, mina damer, får ni passa på att njuta av mitt sällskap, för snart kommer pensionen!”

Snart och snart, tänker jag. Det är hela läsåret kvar. Niklas skrattar och dröjer som vanligt med blicken på Malin, men hon knattrar febrilt på sin dator för att hinna klart något före mötet. Han kliar sig i nacken, måste vara nyklippt. Sabina gör ett försök att röja undan diverse pappershögar, böcker och laddarsladdar från bordet.

Jag hinner skölja ansiktet med kallt vatten på toan innan Amina knackar med pennan i bordet för att påkalla allas uppmärksamhet. Under hela mötet gör jag mitt bästa för att engagera mig i varje punkt på agendan i ett desperat försök att hålla mig vaken.

Kaffet smakar riktigt illa. Undrar om det är någon ny sort som veckans kaffeansvariga har köpt. Å andra sidan var kaffet hemma inte heller så gott. Jag håller i en stor skvätt mjölk och det blir genast bättre. Sabina kastar en frågande blick på mig som jag låtsas att jag inte märker.

Jag nonchalerar även en irriterande och öm känsla över bröstet. Jag nonchalerar den så mycket att den till slut är det enda jag tänker på. Vem försöker jag lura egentligen? Till och med en snöglobshjärna kan räkna ut vad som har hänt. Mensen är försenad med över en vecka. Alla dessa tecken skriker åt mig att se sanningen i vitögat även om jag håller för öronen och blundar så hårt jag kan.

Jäkla skitmens. Jag tänkte först att det var bra att den var sen, vi har haft extra flamencoträningsspass inför uppvisningen i lördags, men nu skruvar jag på mig som Mira brukar göra

när hon inte vill berätta att det är hon som har ätit upp hela kexpaketet.

Eftermiddagen segar sig fram. När jag äntligen kan lämna skolan cyklar jag som en däre för att hinna till apoteket utan att bli sen till hämtningen på fritids. Ändå blir jag stående en lång stund vid hyllan med graviditetstest. Det finns för många olika att välja mellan, men det är säkert inte så stor skillnad. Innan jag snappar åt mig ett par förpackningar ser jag mig omkring för att försäkra mig om att ingen jag känner är i faggorna.

Kapitel 2

Min skolryggsäck där askarna från apoteket ligger blir stående orörd bland alla skorna på golvet i hallen. Det är torsdag och Martins bowlingkväll. Det är meningen att han ska skjutsa Anton till fiollektionen innan han drar i väg med sitt grabbgång, men han ringer från vårdcentralen och säger att han kommer bli sen. Han måste täcka upp för en annan sjuksköterska som vabbar.

Mira får hänga med, mutad med ett russinpaket, när jag kör Anton till kulturskolan. När vi är tillbaka efter hans fiollektion är vi alla så hungriga att jag ger upp planen på kycklinggryta och tar fram falukorv i stället. Jag sätter på pastavatten och steker korvskivorna medan Mira sitter vid köksbordet och pärlar.

Sitter är förresten fel ord. Hon byter ställning var femte sekund ungefär. Just nu står hon som ett upp- och nedvänt v med fötterna på stolsitsen och stödjer sig med ena handen mot bordsskivan, letar pärlor med den andra och försöker blåsa undan håret som faller ner i ansiktet. Snodden som höll ihop håret är borta och flåtan jag gjorde i morse är det inte mycket kvar av. Hon har likadant frissigt rödblont hår som jag och det är som omöjligt att få fason på det.

”Vänta så ska jag hjälpa dig.”

Jag hittar snodden på golvet och sätter upp hennes hår i en hög tofs.

”Kolla, vad snyggt!” säger Mira och pekar på pärlplattans fantasifulle motiv i alla regnbågens färger. ”Det är Elsas slott.”

”Jättefint. Nu får du plocka undan det här så vi kan duka.”

Med stor försiktighet lyfter hon pärlplattan och går med sängångarsteg ut mot vardagsrummet. De förra ägarna till vårt gavelradhus byggde ut och tog bort en innervägg så att det är fri passage mellan matbordsdelen av köket och vardagsrummet. Spis, diskbänk och skåp finns längs den vägg som är kvar mellan rummen.

Jag gillar arbetsytorna och färgerna i mitt kök, de mörkgrå skåpluckorna, de klarröda hushållsapparaterna och de små krukningarna med gröna kryddväxter. När det är städlat får jag en harmonisk känsla av att befinna mig i rummet. Men det är öppet också från hallen så att det går att både springa och köra radiostyrd bil genom vardagsrummet och köket, men däremot inte att stänga någon dörr för att den som lagar mat ska få en aningens lugn och ro.

Ett tjut och ljudet av plastpärlor mot parkettgolv får mig att ta de få stegen från spisen till soffgruppen runt hörnet.

”Du förstörde min pärlplatta!” gastar Mira med tårar som lilleskuttsprutar.

Anton står med ena benet i fåtöljen och det andra på golvet, fastfrusen mitt i en rörelse. Surfplattan är som vanligt klistrad vid hans händer och ögonen är oskyldigt uppspärade.

”Jag kunde väl inte veta att du skulle stå precis där! Eller hur, mamma, att det inte var mitt fel?”

”Din bajskorv!” fräser Mira varpå Anton ger henne en hård knuff.

”Lugna er!” säger jag och ställer mig mellan dem. Här är det bäst att avstyra innan fullskaligt kärnvapenkrig bryter ut.

”Det var en olyckshändelse. Nu får ni hjälpas åt att plocka upp pärlorna.”

”Glöm att jag gör det”, säger Anton med en åttaårings hela pondus och är på väg uppför trappan innan jag hinner hindra honom.

Jag torkar bort tårarna från Miras kinder med kökshandduken jag håller i handen och säger något glättigt om att börja om med en ny pärlplatta efter maten. Dörren bredvid trappan öppnas och Viggo blir synlig i sin favorithoodie med för korta ärmar. Han skulle verkligen behöva lite nya kläder igen. Allt blir för smått innan det blir utslitet. I nian var han var kortast i klassen, men under de senaste två åren har han växt om mig i en rasande fart.

”När är maten...”, börjar han men hejdar sig och rynkar på näsan. ”Varför luktar det bränt?”

Det blir middag till slut, falukorven var turligt nog tillräckligt stor för att jag skulle kunna steka nya skivor. Anton placerar ett stort flingpaket mellan sig och Mira på bordet så att han ska slippa se henne och alla äter utan tårar och bråk. Jag frågar Viggo om hur hans dag har varit. Bra, säger han och mer får jag inte veta. Mira berättar desto utförligare om en hinderbana hon och kompisarna byggt bakom skolhuset.

Hela tiden låter jag omsorgsfullt bli att titta ut mot hallen och på min skolrygsäck som står där på golvet.

Läxläsningen och nattningsproceduren tar en evig tid, men till slut har lugnet lagt sig över radhuset. Jag sätter på kaffe och håller ut det igen efter en enda klunk som smakar svinto. Jag hänger upp en tvätt medan jag lyssnar på en ljudbok utan att höra vad som sägs. Till slut står jag ändå i hallen och stirrar på min rygsäck. Nu måste jag göra det.

Några djupa andetag och så öppnar jag väskan och tar upp förpackningarna från apoteket. Sedan går jag in på toa.

När Martin kommer hem står jag mitt på vardagsrumsgolvet och väntar. Det är tyst i huset, Anton och Mira sover och Viggos dörr är stängd för kvällen; jag har inte brytt mig om att kolla om han spelar dataspel eller faktiskt har lagt sig.

Martin tror att jag också sover för han stänger försiktigt ytterdörren, skramlar inte med galgarna och låter nyckelknippan hamna i skålen på byrån med minsta möjliga klirr. Han rätar på ryggen, lossar hårsnodden som hållit undan det mörka håret och skakar på huvudet så att det faller ner över axlarna. Jag hejdar en impuls att rusa fram och slå armarna om honom så att jag kan försvinna in i hans stora, mjuka famn och blunda tills allt jobbigt försvinner. I stället står jag orörlig kvar medan han tassar genom hallen i strumplästen och tvärstannar när han får syn på mig.

”Oj, är du vaken?”

”Jag går i sömnen”, säger jag.

Han ger mig en puss, tar ett steg bakåt och skärskådalar mig med händerna i sidorna.

”Berätta, vad har hänt?”

”Har du haft kul?” säger jag för att förhala det hela.

”Ja ... jo, det var trevligt. Vincent och Tomas hälsar förresten.”

”Är du hungrig?”

Han skakar på huvudet. Det var en dum fråga. När Martin spelar bowling med grabbarna avslutar de alltid kvällen på Namaste, det är en tradition så huggen i sten att när restaurangen var stängd ett par veckor på grund av en vattenläcka så utlöste det en kollektiv existentiell kris.

”Men vad är det, Petra? Du ser så konstig ut”, säger Martin med bekymrad blick. ”Är det något med barnen? Är någon sjuk? Eller skadad? Säg vad det är!”

”Ingen är sjuk.”

Jag tar sats och sträcker fram handen som jag hållit dold bakom ryggen. Han spärrar upp ögonen, drar efter andan och hela ansiktet skrynklas ihop i ett brett leende.

”Men Petra, är det sant?!”

Det är sant. Jag har tre teststickor till som alla visar samma blå plustecken.

Martin tar mitt ansikte mellan sina händer och kysser mig, han ser från teststickan till mig och tillbaka flera gånger, slår armarna om mig och snurrar runt. Jag tror att jag ler automatiskt, som en spegling av hans lycka. Samtidigt hör jag ett ljud lika tydligt som om jag på riktigt stod i en bur, eller en amerikansk fängelsecell på tv. Ett metalliskt tjongande som av en gallergrind som slår igen.

Ett fjärde barn. Det går inte. Inte nu när tillvaron långt om länge skulle få fler fria ytor, när barnen blivit större och inte behöver mig precis hela tiden. Mira är sex år och har börjat i förskoleklass i höst och även om hon fortfarande har en hel myrstack i byxorna verkar hon trivas och må bra i gruppen. Anton går i tvåan på grundskolan och Viggo i tvåan på gymnasiet och som den världsvana sjuttonåring han numera är vill han helst av allt stå på egna ben.

Men en bebis, nu när det äntligen börjar lätta?

Martin och jag har pratat om att vi kan börja göra saker ihop igen, att vi ska tillbringa mer tid med varandra, vuxentid. Dessutom har mina gamla planer på att återvända till Chalmers allt oftare dykt upp i tankarna. Nu kommer jag bli tvungen att slå igen den dörren på nytt. Klunk, så var den möjligheten

försvunnen. Inte för att jag vantrivs med lärarjobbet, men det var inte så här jag hade tänkt mig livet.

Inte bara så här.

Martins ansikte visar inga tecken på något annat än ren glädje. Men så skjuter han mig ifrån sig med händerna på mina axlar och spärrar upp ögonen.

”Vänta lite. När kommer bebisen?” Han släpper taget om mig och stirrar ut i luften så där som han alltid gör när han tänker.

”Elfte maj”, säger jag som redan har räknat flera gånger, först i min egen papperskalender innan jag dubbelkollade i en graviditetskalender på datorn.

”Elfte maj”, ekar Martin långsamt. Hans minspel går från skeptiskt till oroat till att luta huvudet bakåt och skratta.

”Alltså, vad är oddsen!” Han drar händerna genom håret och håller sedan handflatorna mot kinderna. ”Hur gör vi då? Ska vi flytta hela bröllopet?”

”Både Mira och Anton har fötts för tidigt”, säger jag. ”Det kan funka.”

Eller också gör jag abort. Säger jag inte.

I stället försöker jag skämta om amningsvänlig brudklänning. Allt känns helt absurt.

Vi har planerat vårt bröllop ända sedan i våras. Den elfte maj nästa år är det vårt tioårsjubileum som par. Det kändes så symboliskt och vackert att gifta sig just den dagen, som en manifestation av vår kärlek. Den lilla vita kyrkan med havsutsikt på Apelvikhöjd är bokad och även om inbjudningarna inte är utskickade ännu har vi förvarnat de närmsta vännerna och familjen.

Ska jag stå framför altaret i vit klänning med enorm mage, alternativt läckande jättebröst? En bröllopsnatt på det pittoreska hotellets finaste rum med amning varannan timme?

En djup suck tränger sig fram och jag slår armarna om mig själv. Martin tar tag om min haka så att jag inte har något annat val än att möta hans blick.

”Petra, vi löser detta”, säger han. ”Det blir till och med extra fantastiskt! Dubbelfrande!”

Han strålar så mycket att jag inte kan annat än le, även om jag inte förmår säga något på grund av klumpen i halsen. Hans röst är mjuk som varm chokladsås på glass.

”Jag älskar dig så mycket, Petra”, säger han och kysser mig ömt och länge.